

Załącznik nr 3
do uchwały nr
Rady Miasta Lublin
z dnia

***WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA
MIASTA LUBLIN
NA LATA 2024-2045
- OBJAŚNIENIA***

PROJEKT

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	20
2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA MIASTA LUBLIN W LATACH 2024-2027	21
3. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	22
4. PERSPEKTYWA FINANSOWA DLA MIASTA LUBLIN NA ROK 2024 I LATA NASTĘPNE	23
5. MONITOROWANIE DŁUGU PUBLICZNEGO	29
6. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU MIASTA	31
6.1 DOCHODY BIEŻĄCE	34
6.2 DOCHODY MAJĄTKOWE	38
7. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA WYDATKÓW BUDŻETU MIASTA	39
7.1 WYDATKI BIEŻĄCE	41
7.2 WYDATKI MAJĄTKOWE	43

1. WSTĘP

Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Lublin sporządzona została zgodnie z art. 226 - 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Sporządzona na lata 2024-2045 prognoza obejmuje okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) wytycza długookresowe ramy finansowe działalności Miasta Lublin ustalając m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań. WPF umożliwia dokonywanie weryfikacji możliwości sfinansowania długoterminowych przedsięwzięć. Parametry budżetowe ujęte w WPF stanowią podstawę projektowania kolejnych rocznych budżetów. Prognozowana dostępność środków w planach finansowych dysponentów jest przesłanką do określenia pułapu nowo zaciąganych zobowiązań wieloletnich. W efekcie, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, uchwała w sprawie WPF zawiera upoważnienie dla Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

Opracowywanie Wieloletniej Prognozy Finansowej przebiegało w następujących etapach:

- 1) Analiza trendów historycznych dochodów i wydatków budżetowych Miasta Lublin w latach 2020-2023.
- 2) Prognoza dochodów budżetowych Miasta Lublin z wyszczególnieniem najważniejszych źródeł dochodów dla lat 2024-2027.
- 3) Prognoza bieżących wydatków budżetowych (bez wydatków na obsługę długu) Miasta Lublin dla lat 2024-2027.
- 4) Prognoza kwoty środków niezbędnych na obsługę długu.
- 5) Prognoza środków na finansowanie inwestycji.
- 6) Porównanie prognozy kwoty środków dostępnych na finansowanie wieloletniego programu inwestycyjnego z planowanymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi – prognoza zapotrzebowania na „nowy dług”.
- 7) Analiza wpływu zadłużenia na sytuację finansową Miasta – wysokość wskaźników zadłużenia.

Zasadą obowiązującą w trakcie konstruowania wieloletniej prognozy finansowej jest równoległe prowadzenie prac nad uchwałą budżetową w celu zapewnienia ich wzajemnej zgodności. Wartości przyjęte w WPF i uchwale budżetowej powinny być zgodne, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu. Przedstawiony projekt WPF jest zgodny z projektem budżetu miasta na rok 2024.

Dane ujęte w wieloletniej prognozie finansowej będą aktualizowane na bieżąco wraz ze zmieniającą się sytuacją makroekonomiczną i możliwościami budżetowymi miasta oraz na etapie konstruowania budżetów kolejnych lat. W tym miejscu należy wspomnieć, że zarówno projekt budżetu miasta na 2024 rok, jak i WPF, tworzone są w warunkach dużej niepewności co do sytuacji finansowo-gospodarczej kraju, a także nieprzewidywalności poziomu dochodów miasta spowodowanej sytuacją polityczną oraz brakiem stałości parametrów ekonomicznych i przepisów prawnych (takich jak poziom inflacji, poziom stóp procentowych czy zmiany legislacyjne).

2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA MIASTA LUBLIN W LATACH 2024-2027

Przy określaniu kierunków działania miasta na 2024 rok i lata następne należy wziąć pod uwagę główne uwarunkowania mające wpływ na konstruowanie, a następnie wykonanie budżetu miasta. Należą do nich przede wszystkim ramy prawne oraz uwarunkowania ekonomiczne, w których funkcjonuje jednostka samorządu terytorialnego, a które znacząco wpływają na kształt budżetu miasta. Potrzeba dostosowania się do skutków zmian w systemie podatkowym, wymóg spełniania ograniczeń ustawowych, m.in. w zakresie obsługi zadłużenia, konieczność poradzenia sobie z nieprzewidywalnością dochodów, m.in. transferów z budżetu państwa oraz zagwarantowania środków z Unii Europejskiej, determinują możliwości finansowe Lublina i zmuszają do określenia priorytetów wydatkowych, także w kontekście rosnącego poziomu wydatków dotyczących bieżącej działalności miasta.

W projekcie budżetu państwa na rok 2024 zakłada się, że polityka gospodarcza będzie nakierowana na wzmocnienie potencjału polskiej gospodarki po kryzysie energetycznym. Zakłada się, że w 2024 roku nastąpi ożywienie, na co wpływ będzie miała spadająca inflacja, dodatnia dynamika realnej płacy oraz w dłuższej perspektywie złagodzenie polityki pieniężnej. Jednocześnie w dokumentach dotyczących prognoz makroekonomicznych zwraca się uwagę na fakt, iż perspektywy polskiej gospodarki obarczone są dużą niepewnością związaną z sytuacją geopolityczną, kształtowaniem się cen surowców na rynkach światowych oraz sytuacją gospodarczą głównych partnerów handlowych.

W takich warunkach kierunki działania miasta koncentrować się będą w pierwszej kolejności na wypełnieniu zadań obligatoryjnych wynikających z ustaw, a strategicznym wyzwaniem dla zarządzania finansami w 2024 roku i w kolejnych latach będzie zapewnienie odpowiednich środków na realizację podstawowych wydatków bieżących niezbędnych na funkcjonowanie jednostek miejskich, takich jak m.in. szkoły i placówki oświatowe, domy pomocy społecznej i ośrodki wsparcia, świadczenie usług komunalnych oraz utrzymanie urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym wygenerowaniu środków na inwestycje

w celu zapewnienia warunków finansowych dla realizacji zadań ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej (w tym środków na wkład własny zadań inwestycyjnych współfinansowanych i planowanych do współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej – perspektywy finansowej na lata 2021-2027). Ze szczególną uwagą potraktować należy poziom zadłużenia i możliwości jego obsługi ze względu na wciąż wysoki poziom stóp procentowych.

W zakresie wydatków majątkowych zakłada się w pierwszej kolejności zapewnienie środków na kontynuację lub zakończenie zadań inwestycyjnych będących już w fazie realizacji lub w trakcie opracowywania dokumentacji, a także na przygotowanie zadań inwestycyjnych planowanych do współfinansowania ze środków europejskich oraz na zadania w ramach budżetu obywatelskiego i zgłaszane przez mieszkańców podczas spotkań w dzielnicach.

Pomimo konieczności zmierzenia się z brakami finansowymi kontynuowany będzie model demokracji partycypacyjnej w zarządzaniu miastem głównie poprzez realizację X edycji Budżetu Obywatelskiego, w ramach którego do wydatkowania przeznaczona zostanie kwota 14.273.000 zł oraz Zielonego Budżetu. Mieszkańcy Lublina będą mogli również zrealizować swoje propozycje projektów w ramach tzw. inicjatywy lokalnej, która jest narzędziem do realizacji wspólnych przedsięwzięć mieszkańców oraz Miasta Lublin. Zakłada się realizację zadań zgłaszanych w ramach realizacji Projektu „Planu dla Dzielnic”. Kontynuowane będą także działania wspierające rozwój Rodzinnych Ogrodów Działkowych, projekty realizowane obecnie w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży, tj. m.in.: Przestrzenie Młodych i wolontariat młodzieżowy oraz adaptacja do zmian klimatu w lubelskich szkołach. Zaproponowane zostały również środki na działania związane z Europejską Stolicą Kultury (które wydatkowane będą w przypadku otrzymania tytułu).

Ponadto wciąż będzie funkcjonował system zgłaszania zadań do budżetu miasta przez Rady Dzielnic w ramach środków zaplanowanych w rezerwie celowej, która uległa zwiększeniu do poziomu 300 tys. zł na każdą Radę.

3. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Podstawą konstrukcji Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Lublin są obowiązujące przepisy prawne, analiza dotycząca realizacji budżetu miasta oraz prognozowane przez Ministerstwo Finansów wskaźniki makroekonomiczne wpływające na planowane wielkości dochodów i wydatków budżetu miasta. Wzięto również pod uwagę zapowiadane w latach następnych wzmocnienie dochodów własnych budżetu miasta tj. zrekompensowanie ubytków zwiększonym udziałem w PIT.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w latach 2023-2027 przedstawione w projekcie ustawy budżetowej na 2024 rok oraz w wytycznych dotyczących stosowania

jednolitych wskaźników makroekonomicznych (aktualizacja – październik 2023 r.) prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2023 PW	2024 Prognoza	2025 Prognoza	2026 Prognoza	2027 Prognoza
Dynamika PKB (%)	100,9	103,0	103,4	103,1	103,0
Dynamika cen towarów i usług (%)	112,0	106,6	104,1	103,1	102,5
Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (%)	112,3	109,8	107,0	106,0	105,1
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej (%)	100,3	101,2	100,8	100,2	100,1
Stopa bezrobocia (%)	5,4	5,2	5,0	4,9	4,8

Obok czynników o charakterze makroekonomicznym, na poziom dochodów budżetu miasta wpływ ma przyjęta przez miasto polityka podatkowa i cenowa.

4. PERSPEKTYWA FINANSOWA DLA MIASTA LUBLIN NA ROK 2024 I LATA NASTĘPNE

Priorytetowym celem polityki gospodarczo–finansowej miasta jest utrzymanie stabilności finansów publicznych przy jednoczesnym zabezpieczeniu środków na zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej dotyczących zarówno bieżącego funkcjonowania miasta, jak i realizacji inwestycji służących mieszkańcom i sprzyjających rozwojowi miasta. Realizacja tego celu będzie zadaniem bardzo trudnym w związku z dużym stopniem niepewności co do dalszych perspektyw wzrostu gospodarczego kraju, a także dynamiki dochodów miasta, głównie w przypadku niewprowadzenia satysfakcjonujących dla strony samorządowej stałych i stabilnych mechanizmów rekompensaty ubytku dochodów w związku z dokonanymi zmianami systemu podatkowego.

Zmiany w systemie podatkowym wdrożone od 2019 roku (a przede wszystkim te przyjęte w ramach Polskiego Ładu) skutkujące znaczącymi ubytkami po stronie dochodowej budżetów jest, przy jednoczesnym ogromnym wzroście cen towarów, usług i energii oraz stóp procentowych powodującym ponadprzeciętny wzrost wydatków bieżących, pociągnęły za sobą pogorszenie kondycji finansów samorządów na niespotykaną dotąd skalę. Brak przewidywalności i wprowadzanie kolejnych zmian prawnych zarówno oddziałujących na stronę dochodową jak i wydatkową budżetów jest, poza trudnościami w planowaniu, oznaczał coraz

mniejszą swobodę w zakresie kształtowania priorytetów wydatkowych i powodował, że o kierunkach rozwoju samorządów w coraz większym stopniu decydowały nie priorytety władz lokalnych lecz ramy wyznaczane decyzjami władz centralnych.

W związku z trudną sytuacją finansową samorządów wprowadzane są modyfikacje zasad dotyczących wymogu równoważenia strony bieżącej budżetu samorządowego. Do roku 2025 zmiany w zakresie art. 242 ustawy o finansach publicznych wprowadzone w związku z Programem Polski Ład dopuszczają możliwość przekroczenia w okresie 2022-2025 reguły zrównoważania budżetu w części bieżącej w danym roku budżetowym, pod warunkiem, że w całym tym okresie jednostka zbilansuje swój budżet w części bieżącej. To oznacza, że deficyt bieżący danego roku będzie musiał być pokryty w innym roku budżetowym w okresie 2022-2025. Wprowadzono więc czasową zmianę podejścia do rozliczenia tej reguły – z rozliczenia jednorocznego na średniookresowe. Ponadto w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw założono przedłużenie na lata 2023-2025 możliwości bilansowania części bieżącej budżetu JST wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, czyli nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikającą m.in. z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek. Nie może oznaczać to jednak dowolnego wzrostu wydatków bieżących. Wręcz przeciwnie, konieczna jest optymalizacja i dalsza racjonalizacja wydatków bieżących, która pozwoli z jednej strony na zabezpieczenie środków finansowych przeznaczonych na rozwój, a jednocześnie jest warunkiem koniecznym do utrzymania stabilności finansowej miasta w 2024 roku i latach następnych.

Na etapie konstruowania projektu budżetu miasta Lublin na 2024 rok zachowana została dodatnia relacja pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. Należy mieć jednak na względzie, że wypracowanie nadwyżki operacyjnej po stronie wykonania w 2024 roku i latach następnych może okazać się niezwykle trudne jeżeli nie zostanie przywrócona odpowiednia dynamika dochodów bieżących (przede wszystkim transferów z budżetu państwa). Samorzady mają ograniczone możliwości rezygnacji z wydatków bieżących, bo większość stanowią wydatki na oświatę, pomoc społeczną, transport, gospodarkę komunalną, oczyszczanie miasta, oświetlenie ulic, usługi w zakresie komunikacji zbiorowej. To z kolei powoduje, że samorządom trudno wypracować nadwyżki operacyjne i zachować standard świadczonych usług na takim poziomie, jakiego oczekują mieszkańcy. Nieuchronną konsekwencją takiej sytuacji może być pogorszenie jakości świadczonych usług, brak należytego utrzymania infrastruktury komunikacyjnej, oświatowej, społecznej, sportowej i pogorszenie standardu życia w mieście.

Należy mieć na uwadze, że zachowanie odpowiednich relacji pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w dłuższym okresie jest warunkiem niezbędnym do utrzymania stabilności finansów miasta i zapewnienia jego rozwoju. W przypadku występowania negatywnych tendencji w dochodach bieżących oraz utrzymywania stanu niedostosowania wydatków bieżących do poziomu osiąganego dochodów bieżących miasto nie będzie w stanie spełnić wymagań ustawowych w zakresie równoważenia części bieżącej budżetu i limitowania zadłużenia. Stąd też konieczne będzie wprowadzenie stanowczych działań oszczędnościowych w wydatkowaniu środków w najbliższych latach. Konieczne jest zintensyfikowanie działań, których celem jest uzyskanie adekwatnej rekompensaty z budżetu państwa ubytku dochodów powstałych w wyniku zmian w systemie podatkowym, a także przekazywania środków równoważnych wydatkom na zadania z zakresu administracji rządowej czy zadania oświatowe, które powinny być finansowane z subwencji.

Zachowanie odpowiedniej relacji pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, zarówno na etapie planowania, jak i wykonania budżetu, jest również warunkiem koniecznym, żeby możliwa była realizacja planów i projektów rozwojowych, utrzymanie wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków europejskich oraz poziomu wiarygodności kredytowej miasta. Należy pamiętać, że chcąc realizować kluczowe inwestycje rozwojowe przy udziale środków europejskich należy dysponować środkami na pokrycie wkładu własnego często na poziomie przekraczającym minimalny próg wymagany dla wkładu krajowego, co przy ograniczonej możliwości korzystania z zewnętrznych zwrotnych źródeł finansowania oznacza konieczność generowania odpowiedniej nadwyżki operacyjnej poprzez poszukiwanie oszczędności w ramach wydatków bieżących budżetu miasta oraz sposobów na zwiększenie dochodów bieżących miasta. Dlatego też działania prowadzone w ramach polityki budżetowej miasta muszą koncentrować się na racjonalizowaniu i optymalizowaniu parametrów budżetowych, aby wszystkie wymogi ustawowe były spełnione, a planowany wynik budżetu stał się nadwyżką budżetową przeznaczoną na spłatę rat kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji. Szczególnie ważne jest to w kontekście aktualnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

W zakresie wydatków majątkowych dokonano przeglądu zadań pod kątem możliwości realizacji w 2024 roku i latach następnych. W pierwszej kolejności w 2024 roku zostaną zapewnione środki na kontynuację lub zakończenie zadań inwestycyjnych będących już w fazie realizacji lub w trakcie opracowywania dokumentacji. Ponadto w 2024 roku i latach następnych realizowane będą zadania, na które otrzymano dofinansowanie m.in. ze środków Programu Inwestycji Strategicznych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład, Rządowego Funduszu

Rozwoju Dróg, a także zadania z dofinansowaniem europejskim oraz zadania zgłoszone w ramach projektu „Plan dla Dzielnic”. Budżet miasta stale podlega monitorowaniu i w oparciu o przeprowadzone analizy podejmowane będą decyzje korygujące, w zależności od możliwości budżetowych. Jednocześnie miasto będzie konsekwentnie poszukiwało najkorzystniejszych metod pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań infrastrukturalnych w kolejnych latach.

W latach 2024-2027 planuje się, iż średnioroczny wskaźnik dynamiki dochodów budżetowych wyniesie 107,57%, zaś dynamika wydatków wyniesie 103,82%. Niższa dynamika wydatków niż dochodów związana jest z faktem, iż miasto w najbliższych latach musi znacznie ograniczyć przyrost wydatków żeby utrzymać płynność i stabilność finansową.

Prognozowaną dynamikę zmian dochodów i wydatków budżetowych prezentuje poniższa tabela.

Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
Dochody ogółem	101,02%	113,09%	106,50%	103,34%	107,34%
Dochody bieżące	103,06%	107,07%	111,97%	105,90%	105,68%
Wydatki ogółem	103,50%	108,44%	96,49%	103,30%	107,06%
Wydatki bieżące	103,97%	106,10%	100,65%	102,96%	103,37%

W roku 2024 deficyt budżetu miasta (159,4 mln zł), obliczony jako różnica między dochodami ogółem a wydatkami ogółem sfinansowany zostanie głównie z przychodów z tytułu emisji obligacji komunalnych. Począwszy od roku 2025 prognozuje się wystąpienie dodatniego wyniku budżetu miasta.

Wykazana w latach 2025-2035 nadwyżka budżetowa przeznaczona zostanie na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych w kwocie niższej niż planowana do osiągnięcia nadwyżka budżetowa. Powyższe związane jest z koniecznością pozostawienia na wyodrębnionym rachunku części nadwyżki budżetowej stanowiącej kwotę różnicy pomiędzy wpływem dochodów związanych z emisją obligacji przychodowych a wydatkami na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy w danym roku, która docelowo zostanie przeznaczona na świadczenia dla obligatariuszy.

W ramach rozwiązań związanych z wprowadzeniem Polskiego Ładu zastosowano czasowe preferencje w zakresie zasady zrównoważenia części bieżącej budżetu JST poprzez wprowadzenie możliwości powiększenia bilansu operacyjnego do końca 2025 roku o wolne środki, w tym wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, a także warunku dotyczącego dodatniego bilansu operacyjnego łącznie w latach 2022-2025. W przedstawionym projekcie budżetu miasta Lublin na 2024 rok i wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2045 wykazano spełnienie wymogów ustawowych z art. 242 ustawy o finansach publicznych w całym prognozowanym okresie. Należy jednak mieć na uwadze istotność tego parametru budżetowego, a także możliwe trudności w osiągnięciu nadwyżki budżetowej w latach następnych jeżeli nie dojdzie do przywrócenia właściwej dynamiki dochodów bieżących. Miasto musi dokładać wszelkich starań, aby nie tylko wypracowywać nadwyżkę operacyjną, ale także żeby ta nadwyżka była jak najwyższa w każdym roku.

Poniższa tabela prezentuje kształtowanie się relacji zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych Miasta Lublin w latach 2023-2027.

w mln zł

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
Nadwyżka operacyjna	-22,8	0,4	307,6	405,9	493,8
Nadwyżka operacyjna skorygowana o przychody	56,3	15,2	307,6	405,9	493,8

Biorąc pod uwagę wynik operacyjny uzyskany w 2022 roku (- 325 tys. zł) oraz przewidywany do uzyskania w 2023 roku, w latach 2022-2025 suma wyników części bieżącej budżetu jest dodatnia (284,9 mln zł). W latach 2024 – 2027 suma wyników części bieżącej budżetu kształtuje się na poziomie 9,13% dochodów ogółem w tych latach. Ujemny poziom nadwyżki operacyjnej w 2023 roku (dochody bieżące – wydatki bieżące) wynika m.in. z braku rekompensaty w adekwatnej wysokości ubytku dochodów z tytułu udziałów w PIT.

Trudności w zakresie prognozowania kształtowania się wskaźników makroekonomicznych po roku 2027 spowodowały przyjęcie założenia, że planowane wielkości budżetowe po tym okresie pozostają na stałym poziomie. Uwzględniono jedynie planowane do uzyskania środki zewnętrzne i przeliczono wielkości dotyczące spłaty zadłużenia na podstawie

zawartych i planowanych umów oraz koszty obsługi zadłużenia w oparciu o założenia makroekonomiczne.

Wskaźniki finansowe charakteryzujące sytuację finansową Miasta Lublin w latach 2021-2027

(w tys. zł)

Wyszczególnienie		2021	2022	PW 2023	2024	2025	2026	2027
Dochody ogółem	Do	2 764 631	2 664 590	2 691 842	3 044 228	3 242 158	3 350 368	3 596 177
Dochody własne	Dw	1 306 383	1 432 383	1 489 675	1 879 795	1 947 692	2 030 140	2 163 260
Dochody bieżące	Db	2 513 820	2 458 466	2 533 720	2 712 830	3 037 602	3 216 698	3 399 429
Dochody majątkowe	Dm	250 811	206 125	158 123	331 398	204 555	133 670	196 748
Dochody ze sprzedaży majątku	Sm	22 138	67 823	26 999	186 505	44 500	8 600	8 600
Wydatki ogółem	Wo	2 807 770	2 854 462	2 954 408	3 203 677	3 091 088	3 193 012	3 418 539
Wydatki bieżące	Wb	2 358 417	2 458 791	2 556 511	2 712 438	2 730 000	2 810 750	2 905 610
Wydatki na wynagrodzenia i pochodne	Ww	957 442	1 029 166	1 140 789	1 269 655	1 283 000	1 300 000	1 320 000
Wydatki majątkowe	Wm	449 352	395 671	397 896	491 239	361 088	382 262	512 929
Nadwyżka operacyjna	No	155 403	-325	-22 792	393	307 602	405 948	493 819
Zadłużenie	Zd	1 804 504	1 936 610	2 122 301	2 245 213	2 094 794	1 939 247	1 764 019
Wskaźnik Wb1	(Db/Do)	90,93%	92,26%	94,13%	89,11%	93,69%	96,01%	94,53%
Wskaźnik Wb2	(Dw/Do)	47,25%	53,76%	55,34%	61,75%	60,07%	60,59%	60,15%
Wskaźnik Wb3	(No/Db)	6,18%	-	-	0,01%	10,13%	12,62%	14,53%
Wskaźnik Wb4	(Wm/Wo)	16,00%	13,86%	13,47%	15,33%	11,68%	11,97%	15,00%
Wskaźnik Wb5	(Ww/Wb)	40,60%	41,86%	44,62%	46,81%	47,00%	46,25%	45,43%
Wskaźnik Wb6	(No+Sm)/Do	6,42%	2,53%	0,16%	6,14%	10,86%	12,37%	13,97%
Wskaźnik Wb7	(No+Dm)/Wm	90,40%	52,01%	34,01%	67,54%	141,84%	141,16%	134,63%
Wskaźnik Wb8	(Zd/Do)	65,27%	72,68%	78,84%	73,75%	64,61%	57,88%	49,05%

5. MONITOROWANIE DŁUGU PUBLICZNEGO

Planuje się, iż na koniec 2024 roku deficyt budżetu miasta Lublin, rozumiany jako różnica między planowanymi dochodami a wydatkami, wyniesie 159,45 mln zł i zostanie sfinansowany przychodami budżetu miasta.

W ramach przychodów w kwocie 311,53 mln zł ujęto środki pochodzące z emisji obligacji komunalnych oraz środki pozostające na rachunku budżetu w 2023 roku m.in. z zaliczek przekazanych na zadania europejskie oraz rozliczenia dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym i wydatków nimi finansowanych, środki z rezerwy subwencji ogólnej na dofinansowanie inwestycji drogowych z przeznaczeniem na przebudowę kładki dla pieszych nad ul. Filaretów w Lublinie, które nie zostaną wykorzystane w 2023 roku, a także środki pozostałe na rachunku obligacji przychodowych na koniec 2023 roku.

W ramach rozchodów w kwocie 152,08 mln zł ujęto środki na spłatę rat pożyczek, kredytów i wykup obligacji przypadających na rok 2024 w kwocie 130,01 mln zł oraz środki na rachunku obligacji przychodowych, które w 2024 roku nie zostaną przeznaczone na wypłatę świadczeń dla obligatariuszy w kwocie 22,07 mln zł.

Prognozuje się, że na koniec 2024 roku kwota długu ukształtuje się na poziomie około 2,245 mld zł. Pełne wygaśnięcie zadłużenia zaplanowano na koniec roku 2045.

Do ustalenia limitu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego zastosowanie mają przepisy art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (z późn. zm.), w szczególności zmiana wynikająca z ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku, która dotyczy m.in. limitowania zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego poprzez wprowadzenie nowego sposobu wyliczania wskaźników określonych we wzorze zawartym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Reguła, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, uwzględnia potencjał finansowy jednostki i wynikającą z niego indywidualną zdolność jednostki do spłaty zobowiązań dłużnych. Formuła ta ściśle uzależnia wielkość obciążeń budżetów jednostek samorządowych z tytułu zaciągniętych zobowiązań dłużnych od wysokości nadwyżki operacyjnej rozumianej jako nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Konstrukcja normy co do zasady zakłada, że w danym roku budżetowym wysokość obciążeń budżetu związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami w relacji do dochodów bieżących jest zdeterminowana historycznie ukształtowanym średnim poziomem relacji nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi do dochodów bieżących. Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw dała organowi

wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego możliwość wyboru długości okresu stosowanego dla lat 2021-2025 do wyliczenia średniej niezbędnej do określenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych pomiędzy 3-letnim a 7-letnim wariantem liczenia średniej. W przypadku miasta Lublin, Prezydent Miasta dokonał wyboru wariantu siedmioletniego. Natomiast począwszy od 2026 roku okres ten ustawowo obejmuje siedem lat poprzedzających rok, dla którego ustalany jest limit obciążeń budżetu związanych z obsługą długu.

Zgodnie z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy o finansach publicznych z limitowania, podobnie jak dotychczas, wyłączone są:

- spłaty zadłużenia (wraz z odsetkami) zaciąganego w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE oraz poręczeń i gwarancji udzielonych podmiotom realizującym takie projekty, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu projektu i otrzymaniu refundacji tych środków (termin ten nie ma zastosowania do odsetek od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy),

- spłaty zadłużenia (wraz z odsetkami) zaciąganego na wkład krajowy w związku z realizacją projektów współfinansowanych w co najmniej 60% ze środków UE, które wynikają z umowy o dofinansowanie, zawartej po dniu 1 stycznia 2013 roku oraz w co najmniej 50% ze środków UE, które wynikają z umowy o dofinansowanie, zawartej po dniu 1 stycznia 2022 roku.

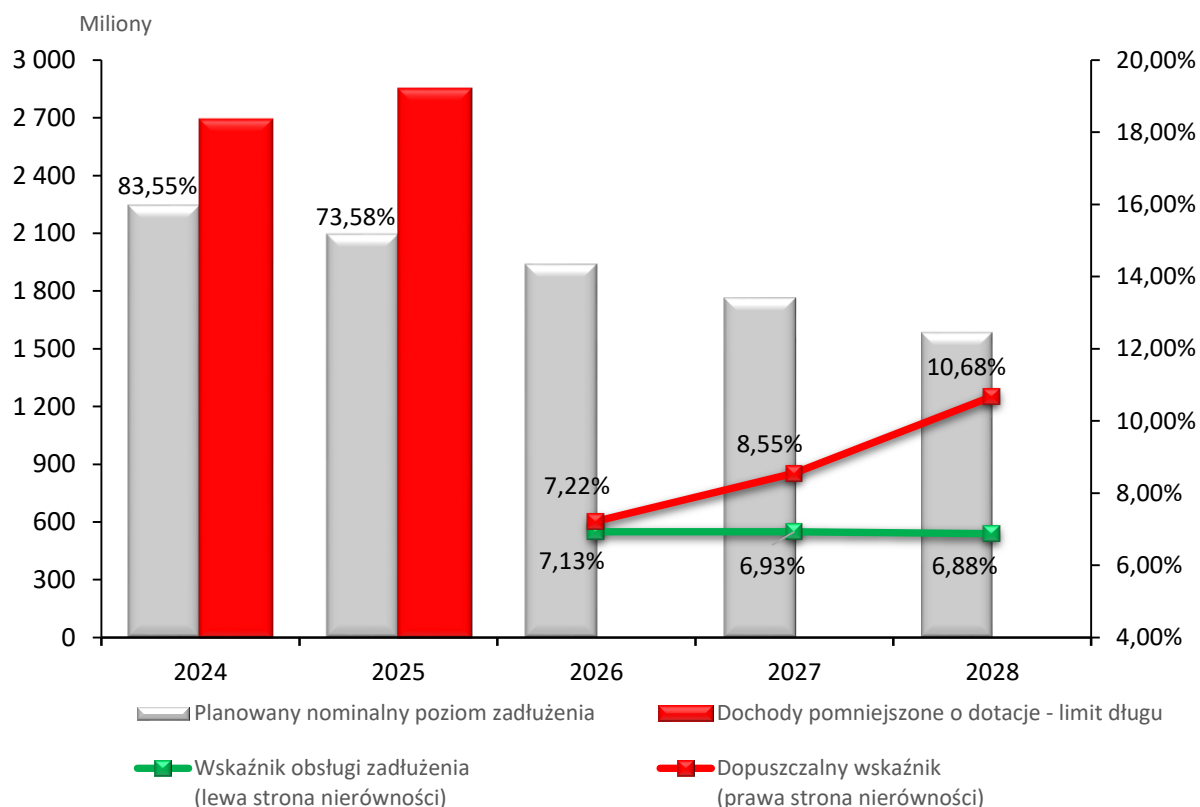
Ponadto, zgodnie z art. 243a ustawy o finansach publicznych, przy ustalaniu ograniczeń zadłużenia JST wynikających z art. 243 ustawy nie uwzględnia się dochodów związanych z emisją obligacji przychodowych (tj. środków zgromadzonych na rachunku bankowym, przeznaczonym wyłącznie do gromadzenia przychodów z przedsięwzięcia i dokonywania wypłat na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy) oraz świadczeń emitenta należnych obligatariuszom od emitenta obligacji w wykonaniu zobowiązań wynikających z obligacji przychodowych.

Natomiast ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw wprowadzono możliwość niezachowania w latach 2023-2025 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Warunkiem powyższego jest utrzymanie kwoty długu na poziomie niższym od kwoty dochodów budżetu miasta ogółem pomniejszonych o kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o wskazane przychody budżetu miasta nieprzeznaczone na finansowanie deficytu. W załączniku nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej ujęto dodatkowy wiersz (8.5), w którym przedstawiono relację kwoty długu do dochodów ogółem pomniejszonych o bieżące i majątkowe dotacje i środki o podobnym charakterze. Dochody zostały powiększone o przychody budżetu miasta wskazane jedynie w poz. 4.3, gdyż kwota wskazana w poz. 4.2 zostanie przeznaczona na sfinansowanie deficytu, natomiast kwota wykazana w poz. 4.5

dotyczy środków pozostających na rachunku obligacji przychodowych, które nie mieszczą się w katalogu przychodów wskazanych przez ustawodawcę w art. 7 ww. ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Miasto Lublin spełnia warunek dotyczący limitowania zadłużenia w latach 2024-2025 w oparciu o wskaźnik długu w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz po roku 2025 zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Graficzną prezentację limitu zadłużenia przedstawia poniższy wykres.

6. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU MIASTA

Prognoza dochodów budżetu miasta przygotowana została w oparciu o analizę realizacji poszczególnych źródeł dochodów budżetu określonych w obowiązujących przepisach ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz innych ustaw stanowiących o dochodach gminy lub powiatu.

Ustalenie planowanych dochodów budżetowych nastąpiło w oparciu o:

- 1) prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych,
- 2) wykonanie dochodów w latach 2020-2022 oraz przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2023,
- 3) założenia polityki podatkowej w zakresie podatków i opłat,

- 4) założenia polityki cenowej w zakresie usług komunalnych,
- 5) założenia związane z gospodarowaniem mieniem miasta (planowana sprzedaż składników majątkowych),
- 6) informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów, Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego i Krajowego Biura Wyborczego o przyznanych miastu kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych,
- 7) szacunki dotyczące środków europejskich i innych środków bezzwrotnych.

Poziom głównych źródeł dochodów budżetowych, w szczególności z udziałów w podatkach dochodowych oraz podatkach pobieranych przez urzędy skarbowe jest w dużej mierze niezależny od działań Miasta i determinowany głównie stanem koniunktury gospodarczej oraz polityką podatkową państwa. W myśl zapisów projektu ustawy budżetowej na 2024 rok na poziom dochodów budżetu państwa, a co się z tym wiąże także poziom dochodów jednostek samorządu terytorialnego w latach przyszłych, wpływ będzie miała kondycja polskiej gospodarki, tj. przewidywane ożywienie gospodarcze w 2024 roku. Jednocześnie znaczącym czynnikiem ryzyka po stronie dochodów dla miasta Lublin pozostaje brak satysfakcjonujących dla strony samorządowej, stałych i stabilnych mechanizmów rekompensaty ubytku dochodów w związku z dokonanymi zmianami systemu podatkowego, brak stałości przepisów, w tym w zakresie przyznawania subwencji rozwojowej oraz ograniczenie samodzielności w związku z przesunięciem ewentualnych transferów z budżetu państwa w kierunku centralnie przyznawanych dotacji celowych.

Dochody budżetu Miasta Lublin w latach 2021 – 2027

(w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2021	Wykonanie 2022	PW 2023	Prognoza 2024	Prognoza 2025	Prognoza 2026	Prognoza 2027
I.	Dochody bieżące	2 513 820	2 458 466	2 533 720	2 712 830	3 037 602	3 216 698	3 399 429
1.	Podatki lokalne	242 679	263 491	322 637	369 190	416 810	447 380	477 950
2.	Wpływy z opłat	140 071	160 044	182 758	196 550	208 032	209 470	213 270
3.	Podatki pobierane przez US	46 354	70 742	102 900	57 300	64 300	69 700	75 100
4.	Dochody z mienia	60 308	51 894	69 340	75 493	80 640	82 640	84 640
5.	Udział w podatkach stanowiących dochód BP	653 024	650 999	592 342	797 998	930 000	1 005 000	1 093 000
6.	Pozostałe dochody własne	139 261	166 026	191 449	195 609	202 800	206 750	210 100
7.	Subwencja ogólna	611 576	562 172	738 693	772 919	874 000	928 000	978 000
8.	Dotacje celowe z BP	574 655	385 774	237 785	213 286	222 044	228 944	233 500
9.	Środki z funduszy celowych	10 649	100 637	55 467	474	480	480	480
10.	Środki na projekty UE	15 889	18 865	9 227	8 906	13 117	11 444	5 119
11.	Środki z budżetów innych JST	18 745	19 162	21 254	24 976	25 310	26 820	28 200
12.	Inne środki	608	8 659	9 870	129	70	70	70
II.	Dochody majątkowe	250 811	206 125	158 123	331 398	204 555	133 670	196 748
1.	Dochody z majątku gminy	24 685	69 185	28 249	187 655	45 110	9 200	9 200
2.	Środki na projekty UE	221 777	125 381	111 619	30 459	57 723	97 579	96 760
3.	Dotacje celowe z BP	2 028	1 997	58	3 312	13 960	22 189	26 789
4.	Dotacje z funduszy celowych	2 270	9 561	16 539	108 871	87 763	4 702	64 000
5.	Subwencje	0	0	1 159	0	0	0	0
6.	Inne środki	50	0	500	1 100	0	0	0
III.	Dochody ogółem (I+II)	2 764 631	2 664 590	2 691 842	3 044 228	3 242 158	3 350 368	3 596 177

6.1 DOCHODY BIEŻĄCE

Dochody bieżące w latach 2024-2027 oszacowano w oparciu o przyjęte na potrzeby wieloletniej prognozy finansowej wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz dynamiki PKB. Zakłada się, że dochody miasta związane z działalnością bieżącą osiągną w latach 2024-2027 średni wzrost na poziomie około 7,6%.

W związku z tym, że poza transferami z budżetu państwa, które stanowią największą pozycję w dochodach bieżących miasta (65,8%), istotną rolę odgrywają wpływy z podatków i opłat (23,0%), prowadzona jest polityka zmierzająca do wzrostu dochodów, na które samorząd ma bezpośredni wpływ. Znaczące negatywne zmiany w dochodach jst wymuszają podejmowanie przez miasto działań polegających na podnoszeniu stawek podatków (głównie podatku od nieruchomości) przy jednoczesnym nacisku na efektywność w ściąganiu należności budżetowych, tak aby dochody z podatków stanowiły stabilną pozycję w budżecie miasta. W ramach polityki kształtowania dochodów własnych istnieje także konieczność korygowania opłat za usługi świadczone przez miasto w związku z drastycznymi podwyżkami cen energii elektrycznej oraz cen usług i materiałów, wzrostem płacy minimalnej i co się z tym wiąże znacznym wzrostem kosztów funkcjonowania miejskich jednostek i utrzymania infrastruktury miasta.

Udziały we wpływach z podatku dochodowego

Na wielkość dochodów bieżących miasta Lublin, znaczący wpływ mają dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa. Należą one do grupy dochodów pozostających w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju i są dochodami najbardziej wrażliwymi na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Jednocześnie dochody te stanowią bardzo znaczący udział w dochodach budżetu miasta (w 2024 roku stanowią 47% własnych dochodów bieżących oraz 29% dochodów bieżących i 26% dochodów ogółem).

Planowany na 2024 rok roczny udział w PIT (zgodnie z zawiadomieniem Ministerstwa Finansów) wynosi 685.881.395,00 zł, co oznacza nominalny wzrost r/r w stosunku do przewidywanego wykonania 2023 roku o kwotę 187,35 mln zł, tj. 37,58%. W planowanej kwocie 14.731.809,00 zł stanowi korekta dochodów z tytułu udziałów w PIT za 2022 rok.

Ujęty w zawiadomieniu plan dochodów miasta Lublin z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych na 2024 rok determinują następujące elementy:

- prognozowane kwoty dochodów z podatku PIT przyjęte do opracowania projektu ustawy budżetowej na 2024 rok stanowiące podstawę kalkulacji dochodów z tytułu udziału w PIT dla jednostek samorządu terytorialnego uwzględniające m.in. rozwiązania wprowadzone w ramach Polskiego Ładu,

- wskaźniki udziału podatku należnego odprowadzonego od podatników zamieszkałych na terenie miasta Lublin w podatku należnym dla kraju wynikające z rozliczeń podatku za lata 2020-2022,
- niewielki wzrost wskaźnika udziału dla wszystkich gmin w kraju w planowanych ogólnych wpływach z PIT, tj. z 38,40% w 2023 r. do poziomu 38,46% w 2024 r.

Planowany na 2024 rok roczny udział w CIT (zgodnie z zawiadomieniem Ministerstwa Finansów) wynosi 112.116.207,00 zł, co oznacza nominalny wzrost r/r w stosunku do przewidywanego wykonania 2023 roku o kwotę 18,3 mln zł, tj. 19,5%. W planowanej kwocie 19.005.975,00 zł stanowi korekta dochodów z tytułu udziałów w CIT za 2022 rok.

Prognozę dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych na lata 2025-2027 określono w oparciu o wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości PKB i przewidywanych (w projekcie budżetu państwa) wartości PKB w cenach bieżących, ustalany jako średnia geometryczna za ostatnie osiem lat, liczonych do roku poprzedzającego o dwa lata rok budżetowy, z uwzględnieniem zwiększenia ilości podmiotów zobowiązanych do odprowadzania podatków na terenie miasta oraz rekompensat z budżetu państwa. Szacuje się, iż w latach 2024-2027 wpływy z tytułu udziałów w PIT i CIT osiągną średni poziom wzrostu około 17,02%, natomiast w latach 2025-2027 około 11%.

Dynamika wpływów z tytułu udziału w podatkach dochodowych

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
udział w podatkach dochodowych	90,99%	134,72%	116,54%	108,06%	108,76%

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Rada Miasta określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki te nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Górne granice stawek kwotowych obowiązujące w danym roku podatkowym ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Na sesji Rady Miasta Lublin w dniu 19 października 2023 r. podjęta została uchwała nr 1565/LIII/2023 Rady Miasta Lublin w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od nieruchomości na 2024 rok, wobec czego przy planowaniu wpływów z tego źródła przyjęto stawki ujęte w niniejszej uchwale. W latach następnych zakłada się kontynuowanie wzrostowego trendu wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją

corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych, wzrostu stawek podatkowych, a także położenia dużego nacisku na zwiększenie ściągłości zaległości.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od nieruchomości

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wpływy z podatku od nieruchomości	123,10%	115,03%	113,31%	107,50%	106,98%

Podatek od środków transportowych

Górne stawki kwotowe na dany rok budżetowy Minister Finansów ustala na podstawie wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Minimalne stawki podatku ulegają przeliczeniu na następny rok podatkowy zgodnie z procentowym wskaźnikiem kursu euro na pierwszy dzień roboczy października danego roku w stosunku do kursu euro w roku poprzedzającym dany rok podatkowy. Jeżeli wskaźnik kursu euro jest niższy niż 5%, stawki minimalne nie ulegają zmianie w następnym roku podatkowym.

Obowiązujące na 2024 rok stawki podatku od środków transportowych określono w uchwale nr 1566/LIII/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 19 października 2023 r. pozostawiając je na poziomie obowiązujących w 2023 roku. Utrzymano również dotychczasowe preferencyjne stawki dla:

1. samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 ton i poniżej 12 ton spełniających normę dopuszczalności emisji spalin EURO 4, EURO 5 i EURO 6,
2. ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 ton i poniżej 12 ton spełniających normę dopuszczalności emisji spalin EURO 4, EURO 5 i EURO 6,
3. samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton - posiadających zawieszenie pneumatyczne lub zawieszenie uznane za równoważne,
4. autobusów spełniających normę dopuszczalności emisji spalin co najmniej EURO 4,
5. autobusów posiadających instalację gazową lub zasilanych energią elektryczną,

jak również wprowadzono preferencyjne stawki dla autobusów napędzanych wodorem na poziomie stawek dla autobusów zasilanych energią elektryczną.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od środków transportowych

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wpływy z podatku od środków transportowych	109,96%	101,39%	102,74%	102,67%	102,60%

Podatek od czynności cywilnoprawnych

W latach 2024-2027 założono wzrost wpływów z podatku od czynności cywilnoprawnych w związku z przewidywanym ożywieniem gospodarczym od 2024 r. i powrotem dobrej koniunktury na wtórnym rynku nieruchomości. Niski wskaźnik dynamiki w 2024 roku wynika z jednorazowych dużych transakcji przeprowadzonych w 2023 roku oraz zmiany przepisów.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	146,25%	51,76%	113,40%	109,09%	108,33%

Wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji zbiorowej

W 2024 roku opłaty pobierane będą na podstawie uchwały nr 1196/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr 921/XXIX/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe osób środkami lokalnego transportu zbiorowego zlecane przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie. Oznacza to, że ceny biletów komunikacji miejskiej pozostaną na poziomie taryfy, która obowiązuje od 1 lipca 2022 roku.

Jednocześnie kontynuowane będą działania dotyczące podnoszenia jakości w zakresie standardów przewozu pasażerów oraz działań marketingowych ukierunkowanych na promowanie komunikacji miejskiej jako bezpiecznego i ekologicznego środka transportu publicznego. Na poziom dochodów w latach przyszłych będzie miało wpływ także wprowadzenie nowej siatki połączeń wraz z otwarciem Dworca Lublin.

Dynamika wpływów ze sprzedaży biletów komunikacji zbiorowej

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji zbiorowej	126,65%	105,26%	100,0%	100,0%	100,0%

Wpływy z innych opłat

Wpływy z opłat w latach 2024-2027 prognozowane są głównie w oparciu o ich wykonanie w latach ubiegłych oraz założenia polityki cenowej, tj. z uwzględnieniem partycypacji mieszkańców w kosztach świadczenia usług publicznych. Planowany wzrost dochodów z tytułu opłat wynika m.in. z konieczności pokrycia zwiększonych kosztów bieżącego funkcjonowania jednostek i obiektów infrastruktury miejskiej. Stąd zakłada się m.in.: aktualizację stawek za wyżywienie w placówkach oświatowych, urealnienie stawki i jej coroczną aktualizację w oparciu o wskaźnik inflacji, wzrost opłaty za pobyt w bursie i internacie, opłat za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, stawek opłat za korzystanie z cmentarzy i urządzeń cmentarnych, a także wzrost opłaty za pobyt w żłobkach bezpośrednio powiązanej z wysokością płacy minimalnej ustalonej przez Rząd.

Subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2024 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów i Lubelski Urząd Wojewódzki. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji oraz prognozowaną dynamiką przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Od 2025 roku założono także wpływy z części podstawowej subwencji rozwojowej na podstawie kwot przyjętych w ocenach skutków regulacji do projektów ustaw wprowadzających rozwiązania w ramach Polskiego Ładu.

6.2 DOCHODY MAJĄTKOWE

Wpływy ze sprzedaży majątku

W latach 2024-2027 planuje się kontynuację działań racjonalizujących wykorzystanie posiadanego majątku poprzez sprzedaż nieruchomości, w drodze udostępniania ich potencjalnym inwestorom w celu ich zagospodarowania i poprawy funkcjonalności Miasta. Wpływy będą pochodziły z odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości przez użytkowników wieczystych, ze sprzedaży działek, mieszkań komunalnych i składników majątkowych, które zostaną wystawione do sprzedaży po raz pierwszy lub nie zostały

sprzedane w latach poprzednich. W 2024 roku planuje się także wpływy ze sprzedaży części akcji w spółce Port Lotniczy Lublin SA.

Wpływy ze sprzedaży majątku (w mln)

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wpływy ze sprzedaży majątku	27,0	186,5	44,5	8,6	8,6

Środki zagraniczne i inne niepodlegające zwrotowi

W ramach tej grupy dochodów zaplanowano środki zagraniczne stanowiące źródło współfinansowania realizowanych przez Miasto projektów inwestycyjnych w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020, perspektywy finansowej UE 2021-2027, a także inne przewidywane wpływy środków bezzwrotnych, m.in. dotacje z Funduszu Dopląt, Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz Programu Olimpia.

Środki zagraniczne i inne niepodlegające zwrotowi (w mln)

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
środki bezzwrotne	129,9	143,7	159,4	124,5	187,5

Wpływy środków bezzwrotnych, europejskich w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020 i 2021-2027 oraz z innych źródeł na zadania inwestycyjne oszacowane zostały na podstawie podpisanych umów i harmonogramów realizacji zadań, a także złożonych i planowanych do złożenia wniosków o dofinansowanie zadań. Zaplanowany wzrost związany jest z oczekiwanym uruchomieniem środków w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

7. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA WYDATKÓW BUDŻETU MIASTA

Wydatki budżetu miasta prognozowane są przy założeniu zapewnienia finansowania wydatków tzw. „sztywnych” oraz zobowiązań wynikających z umów długoterminowych, w tym zadań inwestycyjnych ujętych w wieloletniej prognozie finansowej. Ustalenie planowanych do realizacji wydatków ograniczone jest możliwościami dochodowymi miasta, które zmuszają do racjonalizacji i efektywnego wykorzystania środków na wydatki bieżące w każdej dziedzinie, a także analizy przy podejmowaniu decyzji o wprowadzaniu do budżetu miasta realizacji nowych

inwestycji. Są to warunki konieczne w celu utrzymania stabilności finansowej miasta w 2024 r. i latach następnych.

Wydatki bieżące budżetu miasta Lublin w latach 2020-2024 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	wykonanie 2020	wykonanie 2021	wykonanie 2022	plan III kw. 2023	plan 2024
1	2	3	4	5	6
Rolnictwo i łowiectwo	73	71	73	83	29
Leśnictwo	11	11	11	11	11
Transport i łączność	212 307	235 535	214 932	222 419	247 907
Turystyka	1 711	861	869	871	895
Gospodarka mieszkaniowa	19 247	29 610	23 167	25 121	27 192
Działalność usługowa	6 597	6 950	7 458	10 383	10 991
Informatyka	46	40			
Szkolnictwo wyższe i nauka	987	1 010	751	354	373
Administracja publiczna	151 272	160 128	190 910	218 783	238 295
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 997	34	45	710	49
Obrona narodowa		1		215	231
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	49 311	46 141	65 513	67 357	57 858
Wymiar sprawiedliwości	978	1 000	1 016	988	1 064
Obsługa długu publicznego	25 797	16 971	92 604	169 320	140 000
Różne rozliczenia	3 793	3 335	2 476	2 720	22 299
Oświata i wychowanie	756 283	818 312	928 228	1 055 016	1 144 950
Ochrona zdrowia	15 964	20 169	22 866	15 595	15 557
Pomoc społeczna	141 703	147 157	176 487	186 423	197 829
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16 914	16 771	78 143	51 953	21 560
Edukacyjna opieka wychowawcza	79 533	84 616	57 425	68 136	70 147
Rodzina	509 576	503 481	312 193	187 466	194 652
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	122 607	166 023	175 090	194 923	198 632
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	53 171	55 412	56 680	66 697	68 409
Kultura fizyczna	37 510	44 777	51 853	55 306	53 507
RAZEM wydatki bieżące:	2 207 388	2 358 417	2 458 791	2 600 848	2 712 438

Wydatki majątkowe budżetu miasta Lublin w latach 2020-2024 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	wykonanie 2020	wykonanie 2021	wykonanie 2022	plan III kw. 2023	plan 2024
1	2	3	4	5	6
Transport i łączność	147 847	354 128	300 296	332 871	335 351
Turystyka	1 784	720	1 337	115	267
Gospodarka mieszkaniowa	6 784	3 399	12 105	13 631	33 460
Działalność usługowa	4 936	5 627	2 716	4 561	5 750
Administracja publiczna	11 346	3 415	1 794	1 514	1 266
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 679	6 055	2 251	793	970
Różne rozliczenia				9 871	17 192
Oświata i wychowanie	29 264	58 011	57 155	32 884	52 273
Ochrona zdrowia	463	100	752	6 760	4 415
Pomoc społeczna	20 432	1 625	2 595	447	1 465
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16	15		374	
Edukacyjna opieka wychowawcza	62	264		778	2 170
Rodzina	155	152	196	312	340
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	38 922	9 802	8 019	12 678	17 109
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	668	474	2 934	12 701	10 358
Kultura fizyczna	13 467	5 567	3 523	11 199	8 854
RAZEM wydatki majątkowe:	279 825	449 352	395 671	441 490	491 239

7.1 WYDATKI BIEŻĄCE

Generalną zasadą przyjętą przy prognozowaniu wydatków bieżących jest zapewnienie funkcjonowania jednostek i urzędzeń miejskiej infrastruktury technicznej, a także zabezpieczenie środków na wpłatę do budżetu państwa i obsługę długu zaciągniętego przez miasto.

W związku z tym przy planowaniu wydatków bieżących uwzględnione zostały w szczególności wydatki na:

- realizację podstawowych zadań wynikających z polityki oświatowej, w tym zapewnienie powszechnej dostępności szkół, utrzymywanie działania szkół i placówek oświatowych,

- otoczenie opieką i promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych oraz pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- zadania w zakresie wspierania rodziny, w tym związane z prowadzeniem żłobków, zadania związane z systemem pieczy zastępczej oraz prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych,
 - zadania w zakresie pomocy i polityki społecznej oraz rodziny, w tym na prowadzenie placówek pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie świadczeń, ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i zawodowego, podejmowanie działań na rzecz osób starszych lub/i z niepełnosprawnością, udzielanie schronienia i zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, łagodzenie skutków bezrobocia i ułatwianie powrotu na rynek pracy,
 - profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, a także programy zdrowotne,
 - funkcjonowanie lokalnego transportu zbiorowego, w tym optymalizację sieci linii komunikacyjnych w związku z uruchomieniem Dworca Lublin oraz wprowadzenie rozwiązań promujących komunikację zbiorową,
 - utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, placów i dróg,
 - oczyszczanie miasta, gospodarkę odpadami oraz utrzymanie zieleni w mieście,
 - wspieranie i upowszechnianie kultury, m.in. poprzez dotowanie działalności samorządowych instytucji kultury oraz działania w ramach Europejskiej Stolicy Kultury 2029 w przypadku uzyskania tytułu,
 - kontynuację działań rozpoczętych w ramach obchodów ESM tj. Przestrzenie Młodych, wolontariat młodzieżowy, adaptacje do zmian klimatu oraz wydarzenia integrujące i włączające młodzież,
 - upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców miasta, wspieranie sportu oraz propagowanie turystyki, w tym poprzez utrzymanie i zapewnienie właściwej bazy sportowej, rekreacyjnej i turystycznej,
 - prawidłowe funkcjonowanie jednostek zajmujących się zadaniami z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
 - obowiązkową wpłatę do budżetu państwa,
 - odsetki od zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych.

Z uwagi na brak stałych i stabilnych mechanizmów rekompensaty ubytku dochodów w związku z dokonanymi zmianami systemu podatkowego, ograniczone możliwości zwiększania poziomu dochodów bieżących własnych oraz drastyczny wzrost kosztów utrzymania jednostek i infrastruktury miejskiej duży nacisk będzie musiał zostać położony właśnie na sferę wydatków

bieżących we wszystkich obszarach działalności miasta. W wyniku przeprowadzonych analiz i szczegółowego monitoringu wydatków wypracowano zrównoważony budżet pozwalający na wypełnienie obligatoryjnych zadań miasta. Podjęcie działań oszczędnościowych, z założeniem ich kontynuacji w latach następnych, powoduje brak zagrożenia niewykonania zadań publicznych. Rygorystyczne przestrzeganie zasady, iż wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, a także utrzymanie poziomu partycypacji mieszkańców w kosztach świadczonych usług poprzez aktualizację stawek podatków i opłat pozwoli na prawidłowe wykonywanie zadań publicznych jednostki samorządu terytorialnego do czasu normalizacji gospodarki i przywrócenia właściwej dynamiki dochodów (transferów z budżetu państwa).

7.2 WYDATKI MAJĄTKOWE

Wydatki majątkowe miasta Lublin planowane są w horyzoncie wieloletnim i stanowią istotny element wieloletniej prognozy finansowej miasta, która określa główne kierunki inwestycji miejskich. Przy planowaniu wydatków inwestycyjnych na 2024 rok, z uwagi na możliwości budżetu miasta determinowane głównie przez trzy zasadnicze źródła ich finansowania (tj. nadwyżkę operacyjną, przychody o charakterze zwrotnym oraz dochody majątkowe, do których obok środków na inwestycje z budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa należą dochody ze sprzedaży mienia), w pierwszej kolejności zostaną zapewnione środki na kontynuację lub zakończenie zadań inwestycyjnych będących już w fazie realizacji lub w trakcie opracowywania dokumentacji. Ponadto w 2024 roku i latach następnych realizowane będą zadania, na które otrzymano dofinansowanie m.in. ze środków Programu Inwestycji Strategicznych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a także zadania z dofinansowaniem europejskim oraz zadania zgłoszone w ramach projektu „Plan dla Dzielnic” i budżetu obywatelskiego.

Zakładane wydatki majątkowe na lata 2024-2027 opiewają na łączną kwotę 1,748 mld zł.

Wydatki majątkowe

Wyszczególnienie	2023 PW	2024	2025	2026	2027
wydatki majątkowe (w mln zł)	397,9	491,2	361,1	382,3	512,9
udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	13,47%	15,33%	11,68%	11,97%	15,00%

Zgodnie z przyjętą w strategicznych dokumentach miasta polityką inwestycyjną proponuje się utrzymać jako priorytetowe kontynuowanie następujących zadań:

- poprawę funkcjonowania systemu obsługi komunikacyjnej miasta, głównie poprzez budowę i modernizację dróg, powiązanie miejskiego systemu komunikacyjnego z układem zewnętrznym oraz budowę zintegrowanego systemu miejskiego transportu publicznego,
- poprawę stanu technicznego i rozwój bazy edukacyjnej miasta,
- rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej miasta,
- działania na rzecz ochrony środowiska, w tym ograniczanie niskiej emisji oraz tworzenie i urządzenie terenów zielonych w przestrzeni publicznej,
- rozwój budownictwa komunalnego.

W 2024 roku realizowane będą m.in. poniższe zadania inwestycyjne:

- przebudowa ulic: Pliszczyńskiej, Zorza, Montażowej i Pogodnej w ramach „Planu dla Dzielnic” oraz Janowskiej i Budowlanej,
- rozbudowa ul. Samsonowicza (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych) i ul. Raszyńskiej,
- budowa i przebudowa ul. Kruszykowej (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych),
- budowa ul. Sławinek,
- budowa przedłużenia ul. Lubelskiego Lipca '80 (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych),
- budowa dróg gminnych: ul. Bliskiej i Skowronkowej (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych),
- budowa przedłużenia ul. Stanisława Węglarza oraz rozbudowa/przebudowa ul. Konrada Wallenroda (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg),
- przebudowa kładki dla pieszych nad ul. Filaretów w Lublinie (inwestycja dofinansowana z rezerwy subwencji ogólnej na 2023 r.)
- budowa budynków mieszkalnych w os. Felin (inwestycja zgłoszona do dofinansowania z Funduszu Dopłat),
- budowa nowej siedziby Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie (inwestycja dofinansowana z rezerwy celowej budżetu państwa),
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: IV i V Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie (inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych),
- przebudowa boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5,
- modernizacja i doposażenie obiektów sportowych - budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych przy ul. Berylowej, przebudowa boisk przy Szkole Podstawowej nr 30, nr 31, nr 51 i nr 16,

- Program Ograniczania Niskiej Emisji i Program „Ciepłe Mieszkanie”,
- przebudowa nawierzchni Alei Miast Partnerskich,
- budowa i wyposażenie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego przy ul. Poturzyńskiej 1,
- przebudowa Skweru Arcybiskupa Józefa Życińskiego,
- budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych (inwestycja dofinansowana z Programu Olimpia),
- wymiana nawierzchni tartanowej w budynku hali lekkoatletycznej w Zespole Szkół Elektronicznych,
- dokumentacja wielofunkcyjnego obiektu sportowego z funkcją stadionu żużlowego,
- budowa kolumbarium (segment B i C),
- budowa windy i łącznika w SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych przy ul. Hirszfelda (z dofinansowaniem z PFRON).

W wykazie przedsięwzięć realizowanych w zakresie wydatków bieżących i majątkowych (załącznik nr 2) przedstawiono przedsięwzięcia, przez które należy rozumieć wykraczające poza 2024 rok programy, projekty lub zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, na które zostały podpisane lub planuje się podpisanie umowy o dofinansowanie.